

Zusters Oostham

Los stuk:

Vandaag nog zult gij met mij zijn.
(Luc 23,43)

Dankbaar aandenken aan

Zuster Casimira

Dekelver Marie

Dominicanes van Lubbeek

Zij werd geboren te Oostham op 22 oktober 1927

en overleed op 5 januari 2014

in het WZC Sint-Dominicus te Lubbeek.

Zij wijdde zich toe aan de Heer

te Lubbeek op 18 oktober 1948.

Op Driekoningendag volgde zij de Ster om eeuwig te leven,
gesterkt door de gebeden van de Kerk.

De zusters en familie danken u voor uw blijken van meeleven.

Zuster Casimira, oudste in een rij van negen kinderen, opende zich voor het leven midden een gezonde, warme familiekring, waar ze christen-zijn als vreugde en inzet leerde beleven. Méér dan 40 jaar heeft zr. Casimira zich zomaar, uit pure zorg voor kinderen en medezusters, onvoorwaardelijk ingezet in 'Ster der zee' te Koksijde, om iedereen het nodige te verschaffen. Ze wist anderen daarbij te betrekken: medezusters, familie, weldoeners. Zonder te denken aan eigen verdienste heeft ze in haar zorg voor kinderen de Heer zelf gediend. Na die voor haar zo gelukkige jaren, vond ze een nieuwe opdracht bij ouderen en personeel in het rusthuis 'Sint-Dominicus' te Lubbeek. De laatste jaren waren de rollen omgekeerd. Wij mochten voor haar zorgen. Maar haar leven werd er niet minder vruchtbaar door.

Integendeel, in haar hulpeloosheid maakte ze het beste van onszelf wakker: warme nabijheid, goed-zijn, zich inzetten uit pure zorg. Zonder te denken aan eigen verdienste, mochten we in haar de Heer zelf dienen.

Onze droefheid werd diepe vrede en stille bewondering.

Dank, zr. Casimira, je hebt allen met wie je in contact kwam zoveel gegeven. Wij zagen je graag.

DE ZUSTERS " DOMINICANESSEN " IN OOSTHAM .

Naar aanleiding van " het gouden kloosterfeest " van de zusters CATHARINA en FELICITAS, gevierd op 2 juli 1986, lijkt het me passend even terug te grijpen in de geschiedenis en een beknopt historisch overzicht te geven van wat de " ZUSTERS DOMINICANESSEN " betekend hebben (en nog doen) voor de Oosthamse leefgemeenschap.

Nadat de congregatie gesticht werd in 1866 (met de goedkeuring van Kardinaal Sterckx) door een zekere juffrouw Scheys uit Lubbeek; werden ook de doelstellingen van de congregatie vastgelegd :

- 1) Onderwijs en opvoeding
- 2) Verzorging van zieke en oude personen.

De plechtige oprichting gebeurde op 24 september 1866 en de eersten die de wereldlijke kledij wisselden voor het "nonnenkledij" waren :

juffrouw Scheys (zuster Maria Catharina en 1ste priorin)
juffrouw De Ruyter (" Maria Diminica)
juffrouw Coosemans (" Maria Rosa).

In november van datzelfde jaar werd in Lubbeek de eerste postulante aangenomen, en vrij kort daarna volgden er nog meerdere.

De buitenschool begon te Lubbeek reeds op 1 oktober 1866, de kostschool in 1876.

Op 1 oktober 1894 trokken 3 zusters vanuit Lubbeek naar Zichen-Bolder (Limburg) om er met een nieuw meesjesschool van start te gaan.

In 1896 gebeurde nogmaals iets dergelijks en weerom was het in de provincie Limburg, namelijk te Sint-Huybrechts-Lille. Daarna volgden er nog zulke initiatieven te Oleye, Hoei, dit in het jaar 1899.

Dit alles was ook de toenmalige pastoor van Oostham , Z.E. Heer MALLET, niet ontgaan. Als hoofd van de parochie had ook hij een aanvraag gedaan om hier ter plaatse zusters dominicanessen ter beschikking te stellen voor het onderwijs. Zijn aanvraag werd ingewilligd en daarover vonden we de hierna volgende geschreven tekst terug :

OOSTHAM :

Dit huis werd geopend in 1900 op aanvraag van Z.E.H. Pastoor der parochie. Drie zusters begonnen aldaar een vruchtbaar apostolaat met 2 klassen (Lager onderwijs).

Oostham ligt te midden van een weelde van heide en berken op slechts enkele kilometers van Leopoldsburg.

Daar kwamen op 22 MAART 1900 drie zusters van Lubbeek zich vestigen. Sindsdien, in al die jaren, hebben zij er geleefd in volle toewijding aan de mensen van het dorp. Zo stil als het dorp zelf was hebben zij er gebeden en gewerkt. De geschiedenis van deze stichting in Oostham is één ketting geworden van aaneengeregen schakels van stille daden van goedheid en apostolische inzet.

Ook hier waren ze gekomen voor het onderwijs. Toen Monseigneur Rutten de school inwijdde waren er slechts drie klassen. Wie zou vermoed hebben dat diezelfde school amper een halve eeuw later niet minder dan twaalf klassen zou tellen ?

In 1923 werd reeds een nieuwe reeks klassen opgetrokken voor de kleuterafdeling, en in 1934 moesten de gebouwen nog maar eens uitgebreid worden.

De inplanting van nieuwe industrieën in de onmiddellijke omgeving van Oostham bracht mee dat er nieuwe woonwijken uit de grond rezen en dat daardoor ook de bevolking stelselmatig aangroeide.

Klassen werden gesplitst en de wijk "Boskant" kreeg zelfs een eigen wijkschool. In 1984 stonden er in de schoolregisters 181 schoolplichtige en 210 kleuters ingeschreven.

Verscheidene zusters die hier in Oostham hebben geleefd en gewerkt blijven nog steeds voortleven in de herinnering van de mensen. Iedere echte Hammenaar herinnert zich nog wel de figuur van Moeder ALFONSE die als bestuurster van de school meer opvoedde met het hart dan met de wetenschap. Later was het zuster TECLA die honderden kleuters hun eerste en basisopvoeding bijbracht. Alsof de laatsten op hun eigen manier al de goedheid van "hun zuster" wilden samenvatten, werd zuster Tecla in haar ouden dag door iedereen in Oostham "Moeder Tecla" genoemd.

Het klooster van Oostham werd ook een toevluchtsoord voor bejaarde rustende priesters: ze konden er onbekommerd en biddend hun laatste levensjaren slijten en genieten van een liefdevolle verzorging.

Aan dit edel werk is evenwel bruusk een einde gekomen met de aanvang van de tweede wereldoorlog in 1940. De binnenvallende en later bezettende soldaten hebben in het klooster veel schade aangericht aan het meubilair dat eerder diende voor de huisvesting. Zo konden de zusters van dan af ook geen logies meer bieden aan jeugdgroepen gedurende het groot zomerverlof.

Wat zeker dient vermeld is het feit dat de fraters en broeders dominicanen die voor wereldoorlog II hun militaire dienstplicht vervulden te Leopoldsburg (in de zogeheten CIBIE) gedurende hun vrije dagen vaak te gast waren bij "de zusters in Ham".

Zoals hoger reeds aangehaald werd het klooster te Oostham gesticht in het jaar 1900, en dit door de zusters Reginald, Thomas en Alfonse.

Bij de viering van het 50-jarig bestaan (op 16 juli 1950) mocht men terecht fier zijn op :

- een ruime bevallige kloosterwoning ,
- negen prachtige schoollokalen voor froebel- en lager onderwijs,
- daarenboven verbleef op die datum „Zuster Tecla" bijna vijftig jaar lang te Oostham om zich ten dienste te stellen van de kleuters.

Nu onlangs (op 2 juli 1986) was er andermaal feest in de rangen van de zusters dominicanessen te Oostham.

Die dag vierden zowel ZUSTER CATHARINA als ZUSTER FELICITAS hun vijftigjarig kloosterjubileum. Het werd voor hen beiden een prachtige dag waarop ze konden ervaren hoe geliefd ze zijn door de Oosthamse bevolking.

Zuster Catherina is tientallen jaren een zeer zorgzame keukenwerkster geweest (en nog) in het Oosthamse klooster. Daarentegen heeft zuster felicitas een enorme verdienste verworven door altijd voor de klas te staan. En dit vanaf haar komst als tenger en jeugdig zusterke voor 1940. Zij is hier in Oostham waarlijk opgevoerd tot volledige volwassenheid tegelijkertijd de noden van de bevolking

diepmenselijk aanvoelend en zo mogelijk helpend en troostend. Nu ze reeds een paar jaren uit het onderwijs is getreden omdat ze daarvoor vereiste ouderdom bereikt heeft, stelt ze zich nog steeds ten dienste van de mensen zowel groot als klein. Ik durf ze zelfs "meid voor alle werk" noemen wat zowel de kloostergemeenschap als het gebeuren omtrent de plaatselijke meisjesschool aangaat.

In de nog jongere zusters Anne-Marie, Cecile en Andrea hebben we nog goede opvolgers wat de Oosthamse kloostergemeenschap aangaat. Zij zullen, zo hopen we ten minste, er voor zorgen dat de "dominicanessen" de twintigste eeuw zeker zullen volmaken in Oostham.

De "zusters dominicanessen" hebben voor Oostham heel veel betekend en doen dat nog steeds. Maar ook voor hun congregatie zelf heeft hun bijhuis Oostham heel wat te bieden gehad. Zo vonden we in de archieven terug in verband met :

ZUSTER ALFONSE:

Eerwaarde Moeder ALFONSE werd uit haar geliefkoosd OOSTHAM geroepen om de overleden Eerwaarde Moeder Imelda op te volgen (in 1933) als tweede algemeen priorin van de congregatie. Door lang voordien in een bijhuis te leven kende ze er ook de noden van. Zeer veel heeft ze gedaan om die bijhuizen te verbeteren en op te frissen. Ook in het Moederhuis te LUBBEEK heeft ze zeer veel verbeteringen aangebracht.

Om het onderwijs in de Congregatie op hoger peil te brengen liet ze vele jonge zusters tot onderwijzeres vormen.

In februari 1943, is tijdens haar bestuur, is in haar congregatie de "ziekendienst" van start gegaan. Tot aan haar dood op 23 juni 1948 heeft ze alles van zich zelf gegeven om haar mooie en edele doelstellingen verder uit te bouwen.

Haar stichtingen :

- 1934 - Loth
- 1935 - Ukkel
- 1936 - Hevillers
- 1938 - Lathuy
- 1938 - Val St. Lambert
- 1939 - Brugelette
- 1940 - Borgworm
- 1941 - Emael
- 1945 - Forges

(Op uitzondering van de kliniek te Borgworm zijn al deze bijhuizen ondertussen bij gebrek aan roepingen gesoten)

ZUSTER THOMAS (vierde algemene priorin)

Verbleef in Oostham gedurende enkele maanden in 1933.

Keerde in Oostham terug op 1 september 1934 en verbleef hier tot 17 juli 1951.

Verbleef daarna in hoofdzaak als bestuurster te Koksijde tot ze algemene overste van de congregatie werd op 22 juli 1969, en deze taak bleef vervullen tot 14 juni 1977.

Dit is een nuchtere opsomming van data die een leven omvatten van 48 jaar kloosterlijke toewijding waarvan 17 jaren van opvoedkundige taken in Oostham.

Te Oostham, én te Koksijde, én voor heel de congregatie was Moeder Thomas een persoonlijkheid die een blijvende stempel drukte op alles wat zij ter hand nam.

=====

Dat het bijhuis Oostham voor de congregatie der Dominicanessen in het verleden een zeer bijzondere plaats innam wordt bewezen door het feit dat het ooit (de periode vlak na W.O.II) bewoond werd door een vrij groot aantal zusters. Zo verbleven toen gelijktijdig in Oostham :

Zuster TECLA
Zuster MARTHA
Zuster THOMAS
Zuster AMELIE
Zuster CATHARINA
Zuster WILFRIEDA
Zuster ELISABETH
Zuster EMANUEL
Zuster FELICITAS
Zuster GISLENE
Zuster RITA .

=====

Fr. De l'ARbre

Een hulde aan de zusters van Oostham

De School

Onderwijs in Oostham

Op aanvraag van pastoor Mallet kwamen op 22 maart 1900 kwamen drie zusters van Lubbeek naar Oostham om de plaatselijke meisjes te onderwijzen. Was er dan geen onderwijs in Ham? Toch wel, we weten met zekerheid dat er bij ons reeds in de 16de eeuw onderwijs werd verschaft! Zelfs Catharina van Hoensbroek, de dochter van de kasteelheer, kreeg lessen van de dorpsonderwijzer! In de 17de eeuw stond er een schooltje langs de kerk; lemen muren en met stro gedekt. Daar leerden de kinderen lezen en schrijven, de gebeden en de catechismus van buiten opzeggen en natuurlijk ook goede manieren! Tussen de lessen speelden de kinderen op het marktplein onder het toezicht oog van de onderwijzer, die ook koster was en in het schoolgebouw woonde. Voor zijn diensten ontving hij een kleine vergoeding en vrije woonst.

De pastoors van Oostham werden eeuwenlang door de abdij van Averbode 'geleverd'. Deze geestelijken hielden ook een tijd een latijnse school open om verstandige jongens voor te bereiden op het priesterschap. Deze school -de lessen werden gegeven in een kamer van de oude pastorie- werd opgedoekt toen de Fransen tegen het eind van de 18de eeuw op het toneel verschenen; zij vertrouwden de inrichting van het onderwijs toe aan de gemeente.

Eén van de onderwijzers van deze gemeenteschool was Jan Vertessen. Hem wachtte oa. de zware taak van het aanleren der nieuwe maten en gewichten in het zgn. Metriek Stelsel. Naast zijn onderwijzende taak hield Jan zich ook bezig met de boerenstiel en natuurlijk stond hij ook paraat als koster der parochie! Jan Vertessen werd in 1845 opgevolgd door Deodatus Coenegracht. Deze was afkomstig van Millen.

Tijdens het laatste kwart van de 19de eeuw groeide dan de beruchte tweespalt die zou leiden tot de schoolstrijd. Dat is echter een hoofdstuk apart.

In 1899 telde Oostham twee onderwijzers, Vervoort en Van Clemen, en één onderwijzeres, Rozalie Dujardin. Waren het nog de naweeën van de schoolstrijd? Wie zal het zeggen? In ieder geval ontstonden er rond 1900 in de streek tal van meisjesscholen, bestuurd door kloosterzusters. In 1900 verrees er eentje in Beringen en ook één in Oostham, in 1902 was Kwaadmechelen aan de beurt, in 1908 Meerhout-Gestel... enz.

Het prille begin

Waarom pastoor Mallet 'zijn' zusters voor de Oosthamse meisjesschool in Lubbeek ging zoeken, konden we nergens achterhalen. In ieder geval kwam monseigneur Rutten, de bisschop van Luik, in september 1900 persoonlijk het klooster en de drie klassen inwijken.

Voor dit heuglijke feit waren er tussen de gemeente en de nieuwe school heel wat overeenkomsten gesloten. Zo aanvaardde het gemeentebestuur, vertegenwoordigd door burgemeester Casimir Reusen en secretaris Livinus Verbeeck, op 30 augustus 1899 het patronaat der school voor 10 jaar. Pastoor Victor Mallet werd de bestuurder van de nog op te richten onderwijsinstelling.

De gemeente verbond er zich tevens toe de hoofdonderwijzeres 1000fr per jaar te betalen en de hulponderwijzeres 800fr. Over een derde leerkracht (vanaf de start nochtans aanwezig) werd niet gesproken. Voor de schoolbehoeften zou de gemeente 2fr per leerling betalen en nog 1fr per kind voor de 'vrouwelijke handwerken'.

De gemeenteraad van 15 maart 1900 keurde ook nog een toelage goed van 1500fr voor de bouw van het klooster. Hier kwam een Brusselse aannemer aan te pas, het timmerwerk werd geleverd door schrijnwerker Beenaerts van Oostham.

De groei van een school

Over de beginjaren van klooster en school weten we bijzonder weinig, want de twee wereldoorlogen deden heel wat archiefmateriaal verloren gaan. We weten wel dat er tijdens de beginjaren twee lagere klassen en een bewaarklas bestond. Er was ook reeds een zondagsschool en zuster Alphonse gaf toen 'kook en naad'.

Het schooljaar 1908-1909 bracht een belangrijke verandering met zich mee: het onderwijs werd kosteloos voor de toen 90 jongens en 127 meisjes. Voor die tijd moesten meer begoede ouders schoolgeld betalen.

In 1913 telde de school een leerlingenaantal van 104 jongens en 160 meisjes. Uitbreiding werd noodzakelijk en op 18 september 1915 besloot het schoolcomité van de meisjesschool weer samen te werken met de gemeente voor de bouw van twee nieuwe klassen rechts van het klooster. In oktober werd daar een gemengde afdeling ondergebracht met zuster Thecla als klastitularis voor de 8 tot 9-jarigen. Het jaar nadien moest het schoolcomité echter terugkomen op deze beslissing, want zuster Thecla bezat niet het vereiste diploma. Zij zou tot haar oppensioenstelling voor de Hamse kleutertjes zorgen!

In 1921 werd een vierdegraadsklas ingericht, in 1933 telde de school reeds 182 leerlingen en vijf klassen. In 1935-36 werden in de Schoolstraat, waar eens de melkerij St. Bernard en naast het huisje waar pastoor Mallet een tijdje woonde, de huidige klassen gebouwd. De school groeide en groeide. In 1942 waren er zeven religieuzen en één leke-leerkracht tewerkgesteld. In 1950 telde de school 182 leerlingen in de lagere school en 154 kleutertjes. In 1962 waren er al 15 personeelsleden actief. In 1965 was de instelling weer aan uitbreiding toe, ditmaal naar een uithoek van de gemeente; de Boskant. De school werd gebouwd vlak bij de de nieuwe, dichtbevolkte wijk De Warande en Gerhees. Eerst nam zuster Caritas daar een klas van 37 kleuters onder haar hoede, in 1966 kwam er een eerste studiejaar bij.

In 1976 fuseerden de jongens- en meisjesschool en werd zuster Cecilia het schoolhoofd. Daarmee was in ieder geval één cirkel rond: in 1900 moesten jongens en meisjes gescheiden worden en in '76 kwamen zij weer samen in hetzelfde klasje.

Bij het afscheid van de zusters op 30 september laatstleden telde de school 13 leerkrachten voor het lager onderwijs, 6 kleuterleidsters, een schoolhoofd (Willy Kimpen) en een administratrice.

Zuster Caritas met haar klasje aan de boskant

De Zusters

Pioniers

In een kleine eeuw passerde een hele sliert zusters door Oostham. De eerste zuster-overste en schoolhoofd was zr. Reginald swaenen, afkomstig van Lier. Een andere pionier was zuster Alphonse Joosten uit St.-Huibrechts-Lille. Vanaf oktober 1900 konden we in het klooster de zusters Antonia Verlinden en Joanna Elisabeth Biermans aantreffen en ook de uit Westerlo afkomstige leke-onderwijzeres Appolonia Van Hoof. Door haar werk leerde deze laatste haar echtgenoot, de Hamse hulponderwijzer Jan Van Clemen, kennen en het paar trouwde in 1901.

De beginjaren van het klooster en de school zijn in historisch opzicht erg wazig. Slechts door de overlevering weten we dat zr. Reginald (in de volksmond gekend als zuster 'lezenal') en zr. Alphonse steeds samen de boodschappen deden. Zuster Reginald bleef de meisjes onderwijzen tot ze in 1924 wegens haar ouderdom ontslag nam. Ze was toen 65 jaar. Zuster Alphonse bleef in Ham actief tot in 1933. Toen werd ze naar Lubbeek teruggeroepen om er de tweede priorin te worden. Omdat ze Ham niet kon vergeten, liet ze langs de toegangsweg van het hoofdklooster dennetjes planten; die herinnerden haar aan de gelukkige tijd in Ham. Voorts weten we nog dat zuster Emilie Flemal lange tijd kleuterleidster en keukenzuster was.

Betreffende de lessen huishoudkunde vonden we een brief van de gouverneur die voorstelde een klas huishoudkunde op te richten. Tijdens de gemeenteraadszitting van 13 november 1911, ten tijde van burgemeester Emiel Cuypers, besloot het bestuur echter dat deze klas wegens gebrek aan bevoegd personeel niet kon worden ingericht en er toch al lessen in naaldwerk werden gegeven. Vooral de kostprijs voor de gemeente gaf de doorslag. Dit scenario herhaalde zich in 1909, toen de oprichting van een vaktekenschool werd afgewezen.

In 1903 kwam zuster Josepha Maria Eugenie Devouges, afkomstig van Tertre, haar collega's vervoegen. Zij werd ingeschreven als 'gouvernante'. In 1916 werden zuster Thecla en zuster Christophora Lenssens ingeschreven en in 1920 volgde zuster Maria Adams.

Hulpvaardige zusters

De volgende jaren zouden er heel wat zusters het Hamse passeren. De meesten werkten als onderwijzeres of kleuterleidster, maar omdat de kloostergemeenschap bleef aangroaien was er ook vaak een keukenzuster en een kinderverzorgster bij, bv. zr. Joanna Maria Collignon uit Beverlo. De zusters bekommerden zich niet enkel om de schoolgaande jeugd, ook vele door zorgen geplaagde Hammenaren vonden de weg naar het klooster. 'De zusters' hielpen naar beste vermogen.

Tijdens Wereldoorlog I verbleef er een Waals 'stadsmusje' bij de zusters. Tussen de oorlogen werden tijdens de vakantiemaanden de klassen leeggemaakt om verwaarloosde kinderen wat goed voedsel, kleren en gezonde ontspanning te bezorgen en hen van de Kempische lucht te laten genieten. Wanneer er bijzonder veel kinderen opdaagden, ontruimden de zusters zelfs hun eigen

Zuster Alphonse, één van de eerste zusters te Oostham, werd later tweede Algemene Priorin in Lubbeek

kamers om genoeg slaapgelegenheid te kunnen voorzien. Zij sliepen dan zelf op zolder boven de oude kleuterklassen, links van het klooster.

De cibisten, de seminaristen die in Leopoldsburch hun militaire dienst vervulden, werden 's zondags vriendelijk opgevangen door de zusters. Ook oudere priesters vonden er onderdak.

Zelfs het leger maakte gebruik van de school maar dan wel onder dwang! Tijdens de mobilisatie eiste het Belgisch leger de klaslokalen op en even later namen de Duitsers er hun intrek. Dit werd een zwarte periode voor de school; er werd heel wat schade aangericht en tal van archieven gingen verloren. Eind '44 logeerden er zelfs nog Britten in de lokalen.

Zuster Thecla

Van de processiezusters die eens het Hamse klooster bewoonden, bekleedt zeker zuster Thecla een bijzondere plaats. Ze raakte helemaal met Ham en met de school vergroeid. Toen de instelling in 1950 haar vijftigjarig bestaan vierde, werd het in de eerste plaats een hulde aan 'moeder Thecla', zoals ze toen werd genoemd. Men herinnert zich de tijd dat de kindjes die voor het eerst naar 'de papschool' zouden gaan, enkele dagen op voorhand mochten gaan kennismaken met de kleine zuster. Zo'n kennismaking vooraf was wel nodig, want aan de 'zusterlijke verschijning' (hoge witte kap, wit habijt en zwarte sluier) moest men even wennen. Zuster Thecla mocht gelukkig oud worden in Oostham. Zij werd in 1961 tevens één der weinigen zusters-dominicanessen die ook in Ham werden begraven.

Zuster Thomas

Ook zuster Thomas was bij velen een goede bekende. Ze was jarenlang titularis van de hoogste klas en schoolhoofd tot ze in 1951 naar Koksijde verhuisde. Ginds aan de kust hielden de zusters sinds 1921 een tehuis open voor zwakke kinderen. Zuster Thomas bouwde deze instelling met haar grote werkkraft verder uit. Later werd ze er dan ook de vierde priorin.

Zuster Felicitas

De zuster die elk Hams kind in het hart droeg, was zeker zuster Felicitas. Ze kwam in 1942 als piepjong nonnetje naar Oostham om de kindjes van het tweede leerjaar te helpen bij het leren lezen, rekenen en ook zingen, want daar hield ze veel van. In 1951 verhuisde ze even naar Bolder om al gauw terug te komen als vervangster van zuster Thomas in de 4de graad. In 1954 telde de school zoveel leerlingen dat zuster Felicitas schoolhoofd werd zonder klas. In 1969 verhuisde ze even weer naar Lubbeek waar men haar tot

Zuster Felicitas en twee van 'haar' kinderen

kloosteroverste verkoos. Ze weigerde deze functie echter en zuster Thomas nam haar plaats in. Tot haar grote vreugde mocht zij in 1973 terug naar Ham komen waar ze is gebleven, ook na haar oppensioenstelling. Zij was de lieve zuster met een luisterend oor voor de zorgen van de mensen. Zij bracht de zieken en ouderen opbeuring in zware tijden. Tot haar spijt werd zij ook degene die samen met de zusters Anne Marie Vandeghinste (nu algemeen verantwoordelijke), Egidia en Reinhilde de poorten van het klooster definitief sloot.

De kloostergemeenschap rond 1965: v.l.n.r. zuster Tetra, zuster Cecilia, zuster Felicitas, ... en zuster Caritas

Kloosterleven

Hoe leefden de zusters binnen de muren van het klooster? Daar wisten de Hammenaren weinig van af. Er zweefde een aureool van geheimzinnigheid en ook wel van heiligheid, ver van de beslommingen van de gewone stervelingen. Als religieuzen hadden de zusters zich geëngageerd om te leven volgens bepaalde regels: gehoorzaamheid, armoede en kuisheid. Hoe vertaalde dit zich echter in hun dagelijkse leven?

De zusters stonden op om 5u30. De dag begon dan met een half uur meditatie en het bidden van een latijns koorgebed. Tijdens de winter stak men om half zeven de kachels aan. Daarna volgde een mis in de parochiekerk, men ontbeet vlug en trok naar de klassen. 's Middags ging een Angelusgebed vooraf aan de maaltijd. Om vier uur bad men na de klas de vespers en 's avonds de volledige rozenkrans en de completen.

Tussendoor moesten de klassen worden onderhouden, de lessen voorbereiden en verbeterd. De zusters werkten voor een karig loon; ze ontvingen slechts de helft van de leke-leerkrachten, geen pensioen en moesten nog een deel van hun wedde aan het hoofdklooster afstaan. Door de beperkte financiële armslag moest men ook zuinig omgaan met het schoolgerief en de didactische hulpmiddelen. Deze toestanden verbeterden echter geleidelijk; de wedden, pensioenen en fondsen voor leermiddelen werden gelijkgeschakeld.

Epiloog

Thans, net zoals in vele omliggende dorpen, staat het Hamse klooster leeg. De sereniteit en ingetogenheid die er heerste, is verdwenen. Hopelijk krijgt het oude gebouw een zinnige bestemming van waaruit de dienende boodschap der zusters op één of andere manier nog wordt uitgestraald, ondanks het spijtige feit dat de zusters in Oostham net geen eeuwfeest mochten beleven.

Julienne Spaepen

Ondertussen ontvingen we van de zusters nog het volgende briefje! We drukken het volledig af op de pagina hiernaast. Handig voor diegenen die met hen het contact willen behouden!

ZUSTERS DOMINICANESSEN

ZR. ANNE-MARIE VANDEGHINSTE
ALGEMEEN VERANTWOORDELIJKE

Aan de bestuursleden en alle leden van de
Heerlijkheid Ham onze hartelijke dank
voor de vele mooie jaren van penne-
heid, sympathie en vriendschap die we
van ieder van u mochten ervaren.
Een heel speciaal woordje van dank van

DORPSKRING 19
3210 LUBBEK

TEL. (016) 63 46 74
(016) 63 45 96

uw aanwezigheid en uw blijven van dank-
baarheid bij gelegenheid van ons afscheids-
viering. Het heeft ons veel deugd gedaan!
We wensen aan elk van u nog veel mooie
jaren in dat Prachtige Ham, ook nog veel
plezier onderling.
We blijven aan ieder van u denken!

Hartelijke groeten.

An. Hms. Ham ²³ELICITAS
en medezusters

Oostham klas zr Felicitas datum onbekend

Zusters Oostham 1953